

Tonsillektomi - fullständig borttagning av halsmandlarna

Halsmandlarna kan bli så stora att de orsakar snarkningar och svårigheter att andas nattetid. Det kan också vara svårt att äta och tala. Halsmandlarna kan även drabbas av infektioner. Har du mycket besvär av dina halsmandlar kan dessa opereras bort.

Före operationen

Se separat information om dusch- samt fasteregler.

Vid operationstillfället är det viktigt att du inte är sjuk. Rådfråga vid behov öronmottagningen om du blir sjuk dagarna före operationen.

Innan operationen får du lugnande medel. Barn får ha en förälder med sig till operationsavdelningen.

Under operationen

Operationen genomförs i narkos. Halsmandlarna tas ut genom munnen. Operationen tar ofta 10-20 minuter.

Efter operationen

Efter operationen får du vila i några timmar på uppvakningsavdelningen. Du behöver smärtstillande mediciner och du kan ibland må illa efter operationen. När du är ordentligt vaken får du börja dricka. Efter några timmar brukar det gå bra att åka hem. Första natten efter operationen ska du inte sova ensam. Barn bör sova i vuxnas sällskap första natten.

Du får äta vilken mat du vill men oftast känns det bäst att börja med flytande eller mjuk mat.

Det är vanligt med lätt feber de första dagarna efter operationen. När halsen läker brukar det finnas gråaktig beläggning där halsmandlarna har suttit. Ibland kan det lukta lite illa från munnen.

Smärta

Du kan ha ont i 5-8 dagar efter operationen. Det är viktigt att du/barnet tar smärtstillande medicin enligt det schema du/ni får innan ni lämnar sjukhuset. Smärtan i halsen blir ofta lite värre efter ett par dagar för att sedan klinga av. För att minska smärtan rekommenderar vi både Ibuprofen och Paracetamol.

Du/ni får också med Catapresan. Catapresan ger ni vid smärtgenombrott, enligt de instruktioner ni får vid hemgång.

För vuxna utan sömnapné: Om du trots ovanstående mediciner behöver ytterligare smärtlindring kan du ta en kapsel Oxikodon 5 mg. Du kan ta maximalt 4 kapslar per dygn men det ska gå minst 4 timmar mellan varje kapsel. Du måste hämta ut den här medicinen på apoteket.

Återgång till arbete/förskola/skola/idrott

Vuxna blir sjukskrivna 10 dagar efter operationen och ska under 14 dagar undvika fysisk ansträngning.

Barnet behöver ofta vara hemma 8-14 dagar efter operationen och ska inte delta i idrott, gymnastik eller annan fysisk aktivitet de första 2 veckorna efter operationen.

Återbesök

Normalt behövs inte något återbesök. Om du efter några veckor har kvar de besvär som föranledde operationen bör ni kontakta öron-, näs- och halsmottagningen.

Komplikationer

Under läkningsperioden kan det komma enstaka blodstrimmor i saliv eller snuva när du spottar eller snyter dig, men det ska inte fortsätta blöda från näsan eller munnen. Om det blöder från näsan eller munnen ska ni omedelbart ta kontakt med öron-, näs- och halsmottagningen vardagar under kontorstid. Under kvällar och helger 1177 alternativt 112.

Luta huvudet framåt och spotta ut blodet.

Kvalitetsregister

Alla patienter som opererar sina tonsillmandlar erbjuds att vara med i ett nationellt kvalitetsregister. Syftet med registret är att säkerställa att den vård vi bedriver håller hög kvalitet. Den som deltar i registret ombeds besvara två enkäter, en månad och sex månader efter operationen. Enkäterna kommer via ditt eller ditt barns 1177. Det är viktigt för oss att du besvarar båda enkäterna.

Mer information om kvalitetsregister finns att läsa på www.registercentrum.se

För mer information gå in på:

www.tonsilloperation.se